

Zajednica opština Crne Gore

Broj: 03- 172 /24

Podgorica, 04. 03. 2024. godine

CRNA GORA
VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
n.r. ministarki Naidi Nišić

Na osnovu Sporazuma o saradnji između Vlade Crne Gore i Zajednice opština Crne Gore broj 02-18-1/06 od 29.11.2006.god, Zajednica opština Crne Gore, u svojstvu nacionalne asocijacije koja zastupa interese svih crnogorskih opština pred centralnim vlastima i međunarodnim organizacijama, u skladu sa zaključkom Upravnog odbora Zajednice br. 02-48/23 od 17. novembra 2023. godine, podnosi sledeću

INICIJATIVU
za izmjene i dopune Zakona o radu
(„Sl. list CG“, br. 74/19, 8/21, 59/21, 68/21 i 145/21)

Predlog odredbi koje su predmet izmjena i dopuna

Član 1

U Zakonu o radu („Sl.list CG“, br. 074/19, 08/21, 59/21, 68/21 i 145/21), u članu 91 u stavu 1 u tački 2 poslije riječi „državnu“ dodaju se riječi: „i lokalnu“.

U stavu 4 poslije riječi „državnom“ dodaje se zarez i riječi: „odnosno lokalnom“ a riječi: „starješina organa državne uprave odnosno lokalne uprave; gradonačelnik Glavnog grada, odnosno Prijestonice i predsjednik opštine“ zamjenjuju se riječima: „lokalni funkcioneri i imenovana, odnosno postavljena lica koja profesionalno obavljaju svoje poslove u skladu sa zakonom kojim se uređuje sistem lokalne samouprave.“

Član 2

U članu 181 stav 3, briše se.

Član 3

U članu 182 poslije stava 5 dodaju se dva nova stava koja glase:

„(6) Kolektivni ugovor kod poslodavca ili drugi opšti akt kojim se, u skladu sa posebnim zakonom, uređuju prava, obaveze i odgovornosti iz rada i po osnovu rada, usklađuje se sa opštim, odnosno granskim kolektivnim ugovorom u roku od šest mjeseci od dana donošenja.

(7) Ako se u slučaju iz stava 6 ovog člana usklađivanje ne izvrši, opšti, odnosno granski ugovor primjenjuje se neposredno.“

Član 4

U članu 184 u stavu 2 u tački 2 zarez i riječi: „a za druga privredna društva reprezentativna organizacija sindikata i osnivač“, brišu se.

Poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) za privredna društva čiji je osnivač ili većinski vlasnik jedinica lokalne samouprave - nadležni organ reprezentativnog udruženja poslodavaca, nadležni organ reprezentativne organizacije sindikata i osnivač;“.

Tačka 5 mijenja se i glasi: „za državne organe i organizacije, lokalne službenike i namještenike zaposlene u organima lokalne samouprave, organima i službama lokalne uprave - reprezentativna organizacija sindikat, Vlada i jedinica lokalne samouprave;“.

Član 5

Kolektivni ugovori zaključeni prije stupanja na snagu ovog zakona uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od tri mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 6

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Razlozi za podnošenje Inicijative:

Zakon o radu sadrži određene diskriminatorne odredbe kada je u pitanju mirovanje radnog odnosa lokalnih funkcionera i lokalnih službenika koji imaju identičan radno pravni status u smislu sistemskog Zakona o lokalnoj samoupravi ali ih Zakon o radu dovodi u neravnopravan položaj u pogledu instituta mirovanja radnog odnosa.

Pored toga, Zakon o radu ne sadrži jasne odredbe o ovlašćenju jedinice lokalne samouprave da sa socijalnim partnerima potpiše granski kolektivni ugovor kojim reguliše zarade i druga primanja zaposlenih u lokalnoj administraciji i u privrednim društvima čiji je osnivač. Tačnije, jedinice lokalne samouprave u određenim odredbama ovog zakona uopšte nisu prepoznate kao potpisnici, dok ih u drugim zakon legitimise uopšteno. To dovodi do njihovog pogrešnog tumačenja i pogrešne primjene a time i do

kompromitacije Vlade Crne Gore u svim slučajevima neovlašćenog potpisivanja granskih kolektivnih ugovora u ime opština.

Vjerujemo da ovakva praksa, koja je učestala poslednjih godina, ne može biti interes Vašeg ministarstva jer su u pitanju odredbe koje sadrže pravni osnov za potpisivanje granskog kolektivnog ugovora i koje su, kao takve, od suštinskog uticaja na njegovu ustavnost i zakonitost.

Važno je ukazati da je pitanje zarada i drugih primanja zaposlenih u lokalnoj administraciji regulisano sa tri zakona koji su u međusobnoj koliziji. Jedan od njih je sistemski (Zakon o lokalnoj samoupravi), jedan opšti (Zakon o radu) i jedan lex specialis (Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru). Pored toga, zarade reguliše i Granski kolektivni ugovor za oblast uprave i pravosuđa.

U ovakvim slučajevima, u skladu sa ustavnim načelom ujednačenosti pravnog poretka, mjerodavna su rješenja sistemskog zakona, sa kojim moraju biti usklađeni i opšti i posebni zakoni a naravno i akti niže pravne snage u koje spadaju i kolektivni ugovori.

Osim toga, pojedine odredbe Zakona o radu su potpuno neprimjenljive kada je u pitanju sistem lokalne samouprave i, kao takve, i izazivaju pravnu nesigurnost i generišu brojne radne sporove. Riječ je o odredbama o neposrednoj primjeni svih kolektivnih ugovora bez izuzetka.

Detaljno obrazloženje dato je u nastavku.

Cilj ove inicijative je, stoga, da se pravo na mirovanje radnog odnosa normira u skladu sa ustavnim načelom jednakosti i ravnopravnosti građana pred ustavom i zakonom i da se precizno utvrdi ovlašćenje opština za potpisivanje granskog kolektivnog ugovora u svim oblastima u kojima opštine finansiraju njegovo sprovođenje, kao i da se u oblasti radnih odnosa uspostavi i normativno uredi hirerarhija pravnih propisa koju diktira sistemski Zakon o lokalnoj samoupravi.

Time će se Zakon o radu uskladiti sa Ustavom Crne Gore, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima u koje spada i ratifikovana Evropska povelja o lokalnoj samoupravi i sa Zakonom o lokalnoj samoupravi, što će predstavljati Vaš doprinos uspostavljanju vladavine prava u Crnoj Gori.

Obrazloženje pojedinih odredbi:

Član 1

Odredbom člana 91 Zakona o radu uređen je institut mirovanja prava i obaveza iz rada i po osnovu rada. U stavu 1 tačka 2 ovog člana pojmovno su regulisane državne funkcije po osnovu kojih se to pravo ostvaruje do isteka jednog mandata. To znači da je Zakon o radu terminološki usklađen sa Zakonom o državnoj upravi, ali ne i sa Zakonom o lokalnoj samoupravi u odnosu na pojmovno određenje lokalnih funkcija.

U stavu 4 istog člana taksativno je propisano šta se smatra državnom funkcijom u koju su uključene i neke lokalne, ali samo selektivno. Ispuštene su pojedine funkcije i zvanja izabranih, imenovanih i postavljenih lica koja su taksativno propisana članom 89 i 102 Zakona o lokalnoj samoupravi.

Ovakvim odredbama Zakona o radu grubo se povređuje ustavno načelo ravnopravnosti i jednakosti građana pred ustavom i zakonom. Diskriminatorne su jer lišavaju prava na mirovanje radnog odnosa određeni broj lokalnih funkcionera i drugih imenovanih i postavljenih lica u lokalnoj upravi kao što su: potpredsjednik opštine, odn. zamjenik

gradonačelnika, glavni administrator, sekretar skupštine, glavni gradski arhitekta, menadžer i sl, dok drugima, pri istim uslovima, to pravo daju.

Uskraćivanjem prava na mirovanje radnog odnosa navedenim kategorijama lokalnih funkcionera i imenovanih i postavljenih lica u sistemu lokalne samouprave oduzima se pravna sigurnost kandidatima koji bi se eventualno angažovali na navedenim pozicijama u sistemu lokalne samouprave i tako produbljuje problem kadrovskeg deficita u svim crnogorskim opštinama, naročito na pozicijama koje zahtijevaju posebne uslove u pogledu vrste kvalifikacije obrazovanja i dužine radnog iskustva.

Iz ovih razloga predložili smo da se pojam državnih funkcija proširi i na lokalne funkcije, kako terminološki tako i suštinski, na sveobuhvatan način usklađen sa Zakonom o lokalnoj samoupravi koji će eliminisati diskriminaciju u ostvarivanju tog prava.

Takođe sugerišemo da e navedenoj odredbi utvrdi retroaktivno dejstvo zbog zaštite javnog interesa koji će se posebno obrazložiti u skladu obavezom utvrđenom Ustavom Crne Gore. Javni interes se u ovom slučaju ogleda u potrebi sprečavanja povrede osnovnih ljudskih prava i sloboda lokalnih funkcionera i lokalnih službenika koji su izabrani, imenovani, odnosno postavljeni prije stupanja na snagu ovog zakona a koje važeći zakon nije tretirao na jednak način po pitanju ostvarivanja prava na mirovanje radnog odnosa.

Član 2 i 3

Članom 181 stav 3 Zakona o radu propisano je da se **kolektivni ugovor primjenjuje neposredno.**

Ova odredba sadržana je u svim do sada zaključenim kolektivnim ugovorima, uključujući i granske. Međutim, ne primjenjuju se svi kolektivni ugovori neposredno i po automatizmu. Kada je u pitanju granski kolektivni ugovor, neposrednoj primjeni predhodi usklađivanje kolektivnih ugovora kod poslodavca (ili drugih odgovarajućih akata u skladu sa posebnim zakonom), ako ih ima, i to u roku od 6 mjeseci od dana donošenja. Rok usklađivanja propisan je Opštim kolektivnim ugovorom. Tek ako se ne izvrši u navedenom roku ili ako nema kolektivnog ugovora kod poslodavca, dolazi u obzir neposredna primjena granskog kolektivnog ugovora.

Iz navedenog je jasno da sporna odredba člana 181 stav 3 Zakona o radu nije izvedena do kraja. Kao takva ugrožava pravnu sigurnost jedinica lokalne samouprave jer je u direktnoj koliziji sa članom 38 tačka 29 sistemskog Zakona o lokalnoj samoupravi kojim je utvrđena **nadležnost skupštine opštine da donosi odluku o zaradama lokalnih službenika i namještenika.** Naime, kad su u pitanju zarade lokalne administracije, sistem lokalne samouprave ne poznaje kolektivni ugovor kod poslodavca već o tome odlučuje skupština opštine.

Podsjećamo da je pravna snaga navedenih skupštinskih odluka nesporna u odnosu na kolektivne ugovore jer se crpi iz sistemskog zakona, pa u ovom slučaju ne može biti neposredne primjene kolektivnog ugovora kao akta niže pravne snage.

Međutim, u praksi, nakon donošenja osporenog Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa i Granskog kolektivnog ugovora za stambeno-komunalnu oblast tokom 2023.god, opštine nisu vršile njihovo usklađivanje sa skupštinskim odlukama zbog rizika od tužbi zaposlenih i neizvjesnog stava suda po tom pitanju. Primjenjivale su ih neposredno i bez odlaganja i tako derogirale sopstvene odluke u periodu do sprovođenja procedure njihovog usvajanja u skupštini opštine (koja je

zahtjevna i traje), te vršile rebalans budžeta, uz dalju eskalaciju problema finansiranja svojih poslova.

Smatramo da je, radi obezbjeđenja veće pravne sigurnosti, potrebno brisati odredbu člana 181 stav 3 Zakona o radu a precizno je razraditi u narednom članu 182 na način koji bi uredio odnos između različitih vrsta kolektivnih ugovora, uvažio specifičnost sistema lokalne samouprave i propisao zakonski rok njihovog međusobnog usklađivanja i uslovnu a ne automatsku primjenu.

Stoga smo ovom inicijativom i predložili da se član 182 Zakona o radu dopuni sa dva nova stava. Predloženi stav 6 obavezao bi na usklađivanje kolektivnog ugovora kod poslodavca, odnosno drugog opšteg akta propisanog posebnim zakonom, sa opštim i granskim kolektivnim ugovorom, u roku od šest mjeseci od dana donošenja (pod drugim opštim aktom podrazumijeva se skupštinska odluka iz člana 38 tačka 29 Zakona o lokalnoj samoupravi).

Predloženi stav 7 obezbjedio bi neposrednu primjenu opšteg i granskog kolektivnog ugovora tek ako se navedeno usklađivanje ne izvrši.

Naime, svaki kolektivni ugovor reguliše zakonski minimum prava, a skupštinskom odlukom (koja je pandam kolektivnom ugovoru kod poslodavca), mogu biti utvrđena ista ili veća prava u odnosu na prava utvrđena granskim kolektivnim ugovorom koji obavezuje opštinu po Zakonu o zaradama zaposlenih u javnom sektoru. Međutim, u ovom slučaju neposredno se primjenjuje skupštinska odluka, a ne kolektivni ugovor.

Napominjemo da je skupštinska odluka specifičnost sistema lokalne samouprave koja, kao takva, ne postoji u sistemu državne uprave.

Član 4

Spornim članom 184 stav 2 tačka 2 i 5 Zakona o radu propisano je da Vlada potpisuje granski kolektivni ugovor:

- za privredna društva čiji je osnivač ili većinski vlasnik država, osim za druga privredna društva za koja taj ugovor potpisuje reprezentativna organizacija sindikata i osnivač (tačka 2);
- za državne organizacije i organe lokalne samouprave (tačka 5).

a) Kada su u pitanju **privredna društva** čiji je osnivač država iz člana 184 stav 2 tačka 2 Zakona o radu, postoji jasan pravni osnov (zakonsko ovlašćenje) Vlade da potpiše granski kolektivni ugovor.

Po pitanju privrednih društava čiji je osnivač opština, Vlada ni u kom slučaju ne bi mogla biti njegov potpisnik. Nadležnost (pravni osnov) za njegovo potpisivanje bi u ovom slučaju trebalo tražiti u istom članu 184 stav 2 tačka 2 Zakona o radu, ali u dijelu koji se odnosi na druga privredna društva, u kome je propisano da taj ugovor potpisuje reprezentativna organizacija sindikata **i osnivač**, a ne Vlada.

Međutim, činjenica je da je u oktobru 2023. god. Vlada Crne Gore potpisala Granski kolektivni ugovor za stambeno-komunalnu oblast. U pravnom osnovu se pozvala na član 184 stav 2 **tačka 5** istog zakona, tj. na odredbu koja se odnosi na organe lokalne samouprave, što ovaj ugovor čini nezakonitim. Spornim ugovorom je obavezala opštinska privredna društva, a ne organe lokalne samouprave, na uvećanje zarade zaposlenih i do 30% i tako dovela u pitanje njihov opstanak, ali i način na koji će se građanima obezbjediti komunalne usluge od vitalnog značaja za život. U postupku njegovog zaključivanja opštine nisu učestvovale, niti im je dato pravo da se izjasne.

Potpisivanjem tog kolektivnog ugovora Vlada je povrijedila Ustavom zajemčeno pravo opštine na lokalnu samoupravu, autonomiju i budžet, ali i pravo na saradnju sa centralnim organima vlasti i izjašnjavanje po pitanjima koja ih se neposredno tiču, koja

su propisana Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i sistemskim Zakonom o lokalnoj samoupravi.

Iz tog razlog, Zajednica opština Crne Gore je u januaru 2024. god, izvršavajući jednoglasnu odluku svog Upravnog odbora, podnijela inicijativu za ocjenu zakonitosti kojoj je Ustavni sud Crne Gore dao prioritet u odlučivanju.

Da bi se u budućnosti izbjegle ovakve situacije kao i iniciranje ocjene ustavnosti sporne odredbe Zakona o radu, neophodno je jasno propisati nadležnost jedinice lokalne samouprave da sa reprezentativnom organizacijom sindikata potpiše granski kolektivni ugovor za privredna društva čiji je osnivač, kako je to i predloženo ovom inicijativom.

Osim toga, prihvatanje našeg predloga za propisivanje roka usklađivanja važećih granskih kolektivnih ugovora sa tim zakonom dovelo bi do obustave postupka ocjene zakonitosti spornog kolektivnog ugovora kod Ustavnog suda Crne Gore, ali i ublažilo njegov udar na budžete opštinskih privrednih društava koje pružaju stambeno-komunalne usluge, pa i budžete samih opština.

b) Po pitanju legitimisanja Vlade da potpiše granski kolektivni ugovor za **organe lokalne samouprave** u skladu sa članom 184 stav 2 tačka 5 Zakona o radu, ukazujemo da se navedena odredba ograničava isključivo na organe lokalne samouprave, kako i glasi, te da ne ostavlja prostor za šire tumačenje koje bi obuhvatilo i organe lokalne uprave, kao potpuno različitu kategoriju.

Naime, organi lokalne samouprave su skupština opštine (koju čine odbornici) i predsjednik opštine kao izvršni organ lokalne samouprave, što je jasno propisano članom 35 i 55 Zakona o lokalnoj samoupravi.

Organi i službe lokalne uprave predstavljaju opštinsku administraciju regulisanu članom 69 istog zakona.

Treba napomenuti i da je članom 38 stav 1 alineja 28 Zakona o lokalnoj samoupravi propisana nadležnost skupštine opštine da svojom odlukom uređuje zarade lokalnih funkcionera (predsjednika skupštine, predsjednika opštine, i dr.) u skladu sa članom 23 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, što isključuje bilo kakvu mogućnost da se Zakonom o radu propiše druga vrsta akta kojim će se regulisati ovo pitanje.

Iako se, dakle, član 184 stav 2 tačka 5 Zakona o radu odnosi isključivo na organe lokalne samouprave, činjenica je da je Vlada Crne Gore, u februaru 2023. godine, zaključila Granski kolektivni ugovor za oblast uprave i pravosuđa i njime uredila zarade lokalnih službenika i namještenika zaposlenih u organima i službama lokalne uprave (a ne u organima lokalne samouprave), pozivajući se upravo na tu odredbu. Napomenućemo i ovim povodom da je odlučivanje o zaradama lokalnih funkcionera u organima lokalne samouprave stavljeno u nadležnost skupštine opštine članom 38 stav 1 alineja 29 Zakona o lokalnoj samoupravi.

Iz navedenog je jasno da je sporni član 184 stav 2 tačka 5 Zakona o radu u direktnoj koliziji sa članom 38 stav 1 tačka 28 i 29 Zakona o lokalnoj samoupravi, kako u pogledu nadležnosti, tako i u pogledu vrste pravnog akta kojim se uređuje pitanje zarada lokalnih funkcionera i lokalnih službenika i namještenika, kao i sa članom 23 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru i da se ti zakoni moraju usaglasiti primjenom ustavnog principa ujednačenosti pravnog poretka na način predložen ovom inicijativom.

Osim toga, granski kolektivni ugovor je ugovor sui generis, ali ipak ugovor. Kao takav, ne može stvarati obaveze trećoj strani koja nije učestvovala u njegovom zaključivanju, što je opšte pravno pravilo ugovornog prava koje je, kada su opštine u pitanju, dodatno zaštićeno članom 12 Zakona o lokalnoj samoupravi.

Napominjemo da je zaključivanje takvog ugovora, izazvano neusklađenošću Zakona o radu sa sistemskim Zakonom o lokalnoj samoupravi, izazvalo haos u pravnom sistemu

Crne Gore i znatno doprinijelo nelikvidnosti većine opština koju one pokušavaju da prevaziđu reprogramiranjem svojih poreskih dugova.

Kako je Zakon o lokalnoj samoupravi sistemskog karaktera, podsjećamo na ustavni princip hijerarhije pravnih propisa i princip ujednačenosti pravnog poretka koji obavezuju na usklađivanje zakona sa Ustavom Crne Gore, a podzakonskih propisa sa zakonom, odnosno na usklađivanje svih posebnih zakona sa opštim, a prvenstveno sa sistemskim zakonom, kako postupa i Ustavni sud Crne Gore kada vrši ocjene ustavnosti i zakonitosti.

Rješenje je da se izmjenama spornog člana 184 stav 2 tačka 5 Zakona o radu utvrdi jasan pravni osnov za potpisivanje granskog kolektivnog ugovora koji će se odnositi na sve lokalne službenike i namještenike zaposlene u sistemu lokalne samouprave i kojim će se, kao jedan od potpisnika, obavezno legitimisati jedinica lokalne samouprave, kako je to i predloženo ovom inicijativom.

Član 5

Predlaganje obaveze da se, u roku od tri mjeseca od dana donošenja iniciranog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu, usklade važeći kolektivni ugovori sa tim zakonom, koja bi se našla u njegovim prelaznim i završnim odredbama, te sprovođenje iste, dovelo bi do obustave pokrenutog postupka ocjene zakonitosti gore navedenog granskog kolektivnog ugovora pred Ustavnim sudom Crne Gore.

Dodatno napominjemo da autonomija opština po ovom i svim drugim pitanjima mora biti uvažena u svakom, pa i u Zakonu o radu. Ona je zajemčena članom 113 stav 2 i članom 117 stav 1 Ustava Crne Gore. Takođe, članom 3 stav 1 Evropske povelje o lokalnoj samoupravi propisano je da lokalna samouprava podrazumijeva pravo i sposobnost lokalnih vlasti da, u zakonskim okvirima, uređuju i upravljaju značajnim dijelom javnih poslova iz svoje nadležnosti i u interesu lokalnog stanovništva a članom 9 stav 1 i 4 da lokalne vlasti imaju pravo, u okviru nacionalne ekonomske politike, na adekvatna finansijska sredstva kojima mogu slobodno da raspolažu u okviru svojih ovlašćenja i da finansijski sistemi, na kojima se zasnivaju sredstva kojima raspolažu lokalne vlasti, biće dovoljno raznovrsni i prilagodljivi kako bi im omogućili da se u što većoj mjeri usklade sa stvarnim promjenama troškova u obavljanju svojih poslova.

Očekujemo da Vaše ministarstvo podrži ovu inicijativu i otkloni svaku nejasnoću po pitanju kolektivnog ugovaranja. Time će se omogućiti opštinama da pregovaraju o zaradama i drugim primanjima zaposlenih u sistemu lokalne samouprave u skladu sa sopstvenim i budžetskim mogućnostima svojih privrednih društava, koje su vrlo različite od opštine do opštine, a u velikom broju slučajeva i upitne.

Radi značaja pitanja koja se riješavaju ovom inicijativom, a naročito radi sprečavanja posledica koje izaziva primjena osporenog Granskog kolektivnog ugovora za komunalno

stambenu oblast po likvidnost opštinskih privrednih društava (pa i samih opština iz istih razloga), molimo da joj date prioritet.

Stojimo na raspolaganju za svaki oblik partnerstva u pripremi ovog i drugih zakona iz resora Vašeg ministarstva koji su od interesa za crnogorske opštine.

Srdačan pozdrav.

GENERALNA SEKRETARKA
Mišela Manojlović

Prilozi:

- Sporazum o saradnji Vlade Crne Gore i Zajednice opština Crne Gore
- Inicijativa za ocjenu zakonitosti Granskog kolektivnog ugovora za stambeno-komunalnu oblast

Dostavljeno:

- Imenovanj
- a/a

PREGLED ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA O RADU KOJE SE MIJENJAJU

Mirovanje prava i obaveza iz radnog odnosa

Član 91

(1) Zaposlenom miruju prava i obaveze iz rada i po osnovu rada, ako odsustvuje sa rada zbog:

- 1) upućivanja na rad u inostranstvo u okviru međunarodno-tehničke ili kulturno-prosvjetne saradnje, u diplomatska, konzularna i druga predstavništva, kao i na stručno usavršavanje ili obrazovanje, uz saglasnost poslodavca;
- 2) izbora, odnosno imenovanja na državnu funkciju čije vršenje zahtijeva privremeni prestanak rada kod poslodavca, do isteka jednog mandata;
- 3) izdržavanja kazne zatvora, mjere bezbjednosti, vaspitne ili zaštitne mjere u trajanju do šest mjeseci; i
- 4) izbora na profesionalnu funkciju ovlašćenog sindikalnog predstavnika na nivou reprezentativnog granskog sindikata, odnosno reprezentativnog sindikata na nivou države, do isteka jednog mandata.

(2) Pravo na mirovanje radnog odnosa ima i bračni drug zaposlenog koji je upućen na rad u inostranstvo u smislu stava 1 tačka 1 ovog člana.

(3) Zaposleni i bračni drug zaposlenog imaju pravo da se, u roku od 15 dana od dana prestanka razloga zbog kojeg su mirovala prava i obaveze iz rada, vrate na rad kod poslodavca na isto ili drugo radno mjesto koje odgovara njihovom nivou kvalifikacije obrazovanja, odnosno stručne kvalifikacije obrazovanja.

(4) Pod državnom funkcijom, u smislu stava 1 tačka 2 ovog člana, podrazumijevaju se funkcije: Predsjednik Crne Gore; predsjednik Skupštine Crne Gore; predsjednik i članovi Vlade Crne Gore; poslanik; državni sekretar; starješina organa državne uprave odnosno lokalne uprave; gradonačelnik Glavnog grada, odnosno Prijestonice i predsjednik opštine.

Predmet i primjena kolektivnog ugovora

Član 181

(1) Kolektivnim ugovorom, u skladu sa zakonom, utvrđuju se prava, obaveze i odgovornosti iz rada i po osnovu rada, postupak izmjena i dopuna kolektivnog ugovora, međusobni odnosi učesnika kolektivnog ugovora i druga pitanja od značaja za zaposlenog i poslodavca.

(2) Kolektivni ugovor zaključuje se u pisanoj formi.

(3) Kolektivni ugovor primjenjuje se neposredno.

Učesnici u zaključivanju kolektivnih ugovora

Član 184

(1) Opšti kolektivni ugovor zaključuju nadležni organ reprezentativne organizacije sindikata Crne Gore, nadležni organ reprezentativnog udruženja poslodavaca Crne Gore i Vlada.

(2) Granski kolektivni ugovor u grani djelatnosti, grupi, odnosno podgrupi djelatnosti zaključuju:

1) u oblasti privrede - nadležni organ reprezentativnog udruženja poslodavaca i nadležni organ reprezentativne organizacije sindikata;

2) za privredna društva čiji je osnivač ili većinski vlasnik država - nadležni organ reprezentativnog udruženja poslodavaca i nadležni organ reprezentativne organizacije sindikata i Vlada, a za druga privredna društva reprezentativna organizacija sindikata i osnivač;

3) za javne ustanove i javne službe čiji je osnivač država - reprezentativna organizacija sindikata i Vlada, a za druge javne ustanove i javne službe reprezentativna organizacija sindikata i osnivač;

4) za organizacije obaveznog socijalnog osiguranja - reprezentativna organizacija sindikata i Vlada;

5) za državne organe i organizacije i organe lokalne samouprave - reprezentativna organizacija sindikata i Vlada;

6) za sportske subjekte, na nivou grane - reprezentativna organizacija sindikata i Vlada, odnosno reprezentativna organizacija sindikata, krovna asocijacija sportova i Vlada, na nivou grupe, odnosno podgrupe djelatnosti;

7) za lica koja samostalno obavljaju umjetničku ili drugu kulturnu djelatnost - reprezentativni sindikat umjetnika i organ državne uprave nadležan za poslove kulture.

(3) Kolektivni ugovor kod poslodavca zaključuje nadležni organ kod poslodavca i reprezentativna organizacija sindikata.

(4) Kolektivni ugovor kod poslodavca u privrednom društvu, ustanovi ili drugoj javnoj službi, čiji je osnivač država, odnosno lokalna samouprava zaključuju reprezentativne organizacije sindikata, direktor i nadležni organ upravljanja.